

ՍՈՒՐԲ ԲԱՐՍԵՂԻ ԽՈՍՔԸ

(ընթերցվում է Ավագ Հինգշաբթի՝ Ա. Հաղորդությունից առաջ)

Լսեք ինձ, իմ սիրելի որդիներ, և ես աննախանձաբար Տիրոջ երկյուղը կուսոցանեմ ձեզ՝ իբրև հարազատ որդիների. որովհետև պարտականություն է դրված իմ վրա, և վաղ է ինձ, եթե ձեզ հանապազօր չավետարանեմ, որպեսզի թերևս կարողանամ ճանաչել տալ ձեզ, թե ինչ է Աստծո կամքը՝ բարին, հաճելին ու կատարյալը:

Որովհետև Եզեկիել մարգարեն Աստծո խոսքով հանապազ զարհուրեցնում է ինձ՝ քահանաների վերաբերյալ այսպես ասելով.

Մարդու որդի, քեզ այդ ժողովրդի վրա տեսուչ եմ նշանակել. եթե տեսնես, որ սուրբ գալիս ու վրա է հասնում, և փողով չազդարարես, և նրանք չզգուշանան, և սուրբ գալով որևէ մեկին անպատրաստ գտնի, նա կմահանա իր անօրենության մեջ, և նրա արյունը քո ձեռքից կպահանջեմ:

Արդ, սուրբ գեհե՛նի սպառնալիքն է, իսկ փողը՝ Աստծո պատվիրանը, որն այսօր զեկուցում եմ ձեզ բեմի վրա: Ես, ո՛վ եղբայրներ, ձեզ մման մարդ եմ և առավել ևս ծանրաբեռնված եմ մեղքերով, բայց քանի որ ձեզ տեսուչ ու խրատող կարգվեցի, ուստի արտասուքներով և սրտի բազում հառաչանքով՝ սիրով ձեզ եմ ներկայացնում Աստծուն հաճելի բաները:

Ոչ թե ինչ-որ նորաձայն մտացածին խոսքերով ձեզ վտարանդի դարձնելով, քանզի ես ստուգապես հաշիվ եմ տալու ձեզ համար կենդանի Աստծո առջև. որի պատճառով սուրբ հայրերի վաղուց անտի դրոշմված կանոնը դյուրալուր խոսքերով ձեզ եմ մատուցում. բայց նախ սա իմացեք, որ քահանայության պատիվը չվատահավեց հրեշտակներին, քանզի անմեղ են, այլ՝ մարդկանց. որպեսզի ինչպես որ մենք ենք մեղանչում և հույս ենք դրնում Քրիստոսից թողության վրա, նույնպես և ձեզ տանք թողության ու ապաշխարության հույսը:

Եվ արդ, աղաչում եմ ձեզ բոլորիդ՝ համբերությամբ լսել ինձ:

Ահա բացվում է երկինքը, և Քրիստոս իջնելով բազմում է սուրբ սեղանի վրա. և երկնքի ողջ գործերը աներևութապես երկրի վրա են ծավալվում՝ սպասավորելու Աստծո Որդուն, և բոլորվում են սեղանի շուրջ. և Սուրբ Հոգին առատապես շնորհներ է բաշխում սրբությանը մերձեցողներին:

Արդ, դուք, իմ եղբայրներ, բազում զգուշությամբ ու երկյուղով ձեր սրբությունում դրեք հետևյալը՝ չնկատել միայն տեսանելի հացն ու գինին, այլ այն մեծ խորհուրդը, որ ծածկված է մարմնավոր աչքի տեսությունից, որ միայն հոգու աչքով է երևում նրանց, ովքեր սրբությամբ փնտրում են այն. որից ճաշակելով ուրախանում են աստվածային ցնծությամբ, որովհետև Աստված այն կարող է վերածել հում մսի և արյան, ինչպես եղավ սրբերից մեկի հետ:

Սակայն քանի որ զգայուններս չենք կարող տանել հում միսն ու արյունը, այդ պատճառով Աստված հացով ու գինով տպավորեց, սակայն մի նայեք որպես հացի, և ոչ էլ որպես գինի նկատեք, քանզի սա է Աստծո Որդու ճշմարիտ Մարմինն ու Արյունը. որևէ մեկն արհամարհանքով, սովորական ընդունելությամբ թող չմերձենա որպես մի ինչ-որ կերակրի, որովհետև մեղավորներին այրող ու սպառող կիզիչ հուր է, ուստի նախ ապաշխարության միջոցով պետք է սրբվել մեղքերից, որպեսզի մեղքերի բազմությամբ չկիզվենք հրի մեջ. որովհետև սպառվում են հոգիները նրանց, ովքեր նախապես չեն բաժանվում մեղքերից, այլ բևեռված են մնում նրանց վրա:

Եվ դարձյալ թող ոչ ոք անհույս կերպով չհեռանա և սնուտի երկյուղ առաջ չբերի, որովհետև դա երկյուղ չէ, այլ արհամարհանք, քանզի սա է երկնքի արքայության դուռն ու նույն ինքը արքայությունը, որ է Քրիստոս՝ Աստծո Որդին և մեր Աստվածը, և սրբությամբ մերձեցողներին գրանցում է որպես երկնավոր Հոր անջնջելի որդեգիրներ:

Այլ պետք է նկատի ունենալ, որ յուրաքանչյուր հարազատ որդի իր մեջ հոր կերպարանքի նմանությունն է կրում. և դու, երբ ասում ես՝ «Հայր մեր, որ երկնքում ես», և խնդրանք ես մատուցում, պետք է նույն նմանությունը քո մեջ ունենաս, որպեսզի լսելի լինի. ապա եթե չունենաս բարերար ու մարդասեր երկնավոր Հոր նմանությունը, Նա չի լսի քեզ և չի խոնարհվի դեպի քո աղաչանքները, այլ քեզ կլսի նա, որի գործի կերպարանքն ունես, և որն անդունդներում է:

Արդ, այս լսելով, ձեր անձերից ի բաց փարատեցեք չարությունն ու ամեն տեսակի խարդախությունը, յուրաքանչյուրդ ի սրտե ներեք ձեր եղբոր հանցանքներն ու ամեն տեսակի անհամաձայնություն, որ ունեք միմյանց հետ, որպեսզի և դուք թողություն գտնելով երկնավոր Հորից, արժանի լինեք այս զենմանը:

Չեզանից ամենքդ ի բաց մերժեցեք անհավատությունը, արատավոր խիղճն ու թերահավատությունը:

Սրբեցեք ձեզանից նախանձը, մեկզությունը, չարությունը, կեղծավորությունը, հպարտությունը, անբարտավանությունը, սնապարծությունը, մարդահանությունը, հակառակությունը, ոխը, վաշխատությունը, տոկոսատվությունը և բոլոր չարիքների արմատ արծաթասիրությունը, ազահությունը, այլև կանացի դյութանքներն ու կախարդիչ հրապույրները և ամեն տեսակի չարախոսությունները, թշնամությունը, ցանկության ցավերը, մանավանդ սրբեցեք ձեր բերանից տոգել ու տխեղծ հայհոյիչ խոսքերը, որով միմյանց եք նախատում, նաև անօրեն կռապաշտությունը և անկարգ ու անառակ մո-

ՈՏՆԼՈՒԱՅԻ ՇԱՐԱԿԱՆ

Այսօր հաստատուեց աւագանը մկրտութեան
 Մեր մեղքերի բողոքեան համար:
 Այսօր մեր Տէրը լուանում էր աշակերտների ոտքերը
 եւ պատուիրում էր՝ այսպէս ասելով.
 «Եղբայրներ, մէկը ձեզանից մահուան կմատնի ինձ,
 եւ կգատուի աշակերտներից»:
 Այս լսելով՝ Պետրոսը նայեց Յովհաննէսին,
 որ հարցնի, թէ ո՞վ է այն:
 Յիսուսի ասածը տրտմեցրեց իր աշակերտներին,
 եւ բոլորը յուզուեցին:

լորությունը, որոնց հիշելը ապականում ու գարշեցնում է նախ իր, ապա՝ լսողների միտքը, քանզի դատաստանի օրը որդնալից են լինելու գարշելի բերանները նրանց, ովքեր չեն բաժանվում դրանցից. որովհետև Տերն ա-սաց, թե նա, ով իր եղբորը հիմար է անվանում, դատապարտվելու է գե-հենի հրին. արդ, պետք է մեզանից արմատախիլ անել այդպիսի չարիքնե-րը. թող ոչ ոք չլինի շուն, պոռնիկ, արվագետ, գող, հափշտակող, ցանկա-սեր, որովայնամուլ, հարբեցող, չարակամ, կովարար, սպանող, խոովարար, բարկացող, անողորմ, բանասրկու, պիղծ, թշնամացող, երդմնազանց, ուխ-տադրուժ, անօրեն, անիրավ, բամբասող և ուրիշ մեղքերով ծանրաբեռնված. որովհետև կան մեղքեր, որ մահվան հավասար են, որոնք այստեղ հիշելու իսկ արժանի չեն համարում:

Եվ այս ասելով պատվիրում են, որ հին մարդն ամբողջովին դեն նե-տեք իր բոլոր չար գործերի հետ միասին:

Այլ զգաստանալով ամենքդ զգեստավորվեք պարկեշտ, սուրբ, բարե-միտ, հեզ, քաղցր, անոխակալ, խաղաղարար վարքով՝ հիվանդների ու վրշ-տացածների նկատմամբ ողորմած, տնանկների, աղքատների ու կարույալ-ների հանդեպ գթացող, զարդարված ամեն տեսակի արդարությամբ, սի-րով, հավատով, հույսով. կատարյալ սեր ունենալով առ Աստված և դեպի մարդիկ, քանզի բոլոր արդարությունների լրումը սերն է՝ սուրբ սրտից և անկեղծ հավատքից:

Պատվեցեք ձեր հայրերին ու մայրերին. տղամարդիկ, սիրեցեք ձեր կանանց ձեր անձերի նման. և դուք՝ կանայք, հնազանդ եղեք ձեր ամուսին-ներին. միասին երկյուղ ունեցեք Աստծուց, պատվեցեք կիրակի օրը:

Երիտասարդներ և կույսեր, սրբություն սիրեցեք, որպեսզի այս սրբու-թյունն ընդունելով, լուսավորվեք ինչպես լուսափայլ հայելին, երբ արեգա-կի շողերը ճառագայթում են նրա վրա. և անելով առաքինությունների մեջ՝ ապրեք արդարությամբ և չդատապարտվեք ըստ առաքյալի խոսքի, որով-հետև արդարև մահտարածամներն ու անտանելի ցավերի բազում հոգնու-թյունները, բորոտություններն ու մնացած ամեն ինչ անարժան հաղորդու-թյունից են լինում:

Որևէ մի կեղծավոր թող ներսում չմնա՝ կարծիք ստեղծելով դրսում կանգնածների մեջ, թե իբր հաղորդվողներից է, որովհետև անարժանն ու երկմիտը Աստծուց ոչինչ չի ստանում, քանզի Աստված չի փորձվում. մարդ-կային ամոթը պատճառ մի բերեք, որովհետև այս ամոթը ոչինչ է, այլ ա՛յն է մեծ ամոթ, որը տիեզերական հրապարակի վրա է. այն, որ այժմ թաք-ցրնում ես ինձանից և չես խոստովանում ու ապաշխարում, այնտեղ՝ մեծ դատավորի առջև հրապարակվելով կբացահայտվի. և այլևս չես կարող թաքցնել քո գործերը, որովհետև քո հոգին քեզ դատախազ կլինի:

Արդ, ահա այս բոլորն աննախանձաբար ասացի ձեզ. այսուհետև ան-պարտ եմ. ձեր արյունը՝ ձեր գլուխը, քավված եմ ես ձեր արյունից, որ մին-չև հիմա իմ վրա կար:

Սակայն գիտեմ, որ ձեր մեջ կան ոմանք, որ արհամարհում են ասած-ներս. ուստի ձեզ ի վկայություն եմ դնում այս խոսքերը, որոնք այսօր բե-մի վրա խոսեցի ձեզ. դատաստանի օրը՝ Քրիստոսի ահավոր բեմի առջև ձեզ դեմ-հանդիման կբերեմ Սուրբ Ավետարանի վկայությամբ. ապա այն ժամանակ այլևս արհամարհողը չի կարող արհամարհել, այլ կշտամբվելով պատուհասակոժ կլինի և կողարկվի դեպի գեհեն՝ դեպի հուրն անշեջ:

Այժմ խոսքիս ավարտն անեմ, որովհետև խորհրդի մասին ամեն ինչ ասացի ձեզ համառոտ ու պատշաճ կերպով:

Արդ, նրանք, ովքեր արժանաբար են հաղորդվում՝ զարդարված բարի գործերով, Պետրոսի և մյուս սուրբ առաքյալների հետ պսակվում են մեր Աստծուց՝ Քրիստոսից. և ովքեր ընթոստությամբ են հաղորդվում, կրկին խաչ են հանում Աստծո Որդուն. և ովքեր լիք էրեսով ու անարժանությամբ են հաղորդվում, մատնիչ Հուդայի և խաչողների մասն ու բաժինն են ստանում: Ձեր օգուտը դուք գիտեք:

Այլ Սուրբ Հոգին, որ սրբերի բնակարան է և ամենայն բարիքի աղբյուր, թող մաքրի ձեր հոգիներն ու մարմինները և փրկական խորհրդի հաղորդությունը թող ձեզ համար մեղքերի թողության վերածի:

Որին Հոր և մեր Տիրոջ՝ Միածին Որդի Հիսուս Քրիստոսի հետ փառք հավիտյանս. ամեն:

(Ծաշոց, Վաղարշապատ, 1872, էջ 203—205)

Արևելահայերենի վերածեց՝ ՄԻՔԱՅԵԼ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

